

7. Mo algoritmi optimeerimine (moo)

1 sek / 3 sek

60 punkti

Juku õpib Iseäranis Oluliseks Informaatikaolümpiaadiks ja avastas järgmise ülesande:

Summad massiivis

Sul on antud massiiv A pikkusega N ja Q päringut kujul (l, r) .

Igale päringule vastata, mis on $A[l] + A[l + 1] + \dots + A[r]$.

On teada, et $N = Q = 10^5$.

Juku kirjutab selle ülesande lahendamiseks järgmise pseudokoodi:

```
lptr = 1, rptr = 1, sum = A[1], ops = 0
```

```
for each query (ql, qr):  
    while rptr < qr:  
        rptr += 1  
        sum += A[rptr]  
        ops += 1  
    while lptr > ql:  
        lptr -= 1  
        sum += A[lptr]  
        ops += 1  
    while rptr > qr:  
        sum -= A[rptr]  
        rptr -= 1  
        ops += 1  
    while lptr < ql:  
        sum -= A[lptr]  
        lptr += 1  
        ops += 1  
    print sum
```

Selle programmi tööaeg ei jäänud ajalimiidi piiresse. Jukule aga tuli häguselt meelde, et kuskil õppesessioonil oli räägitud midagi mingist “Mo algoritmist”, ja ta hakkas mõtlema: “Kas mul oleks võimalik päringud niimoodi ümber järjestada, et programm ajalimiiti ei ületa? Veelgi enam, kui kiireks ma oma programmi päringute ümber järjestamisega üldse teha saan?”

Antud on Q päringut kujul (l, r) . Lisaks on garanteeritud, et päringud on ühtlase jaotusega (vt. märkust). Järjestada päringud ümber nii, et ülaltoodud pseudokoodi jooksutades oleks muutuja ops lõppväärtus võimalikult väike.

Hindamine. Selles ülesandes antakse punkte vastavalt leitud lahenduse “headusele”. Täpsemalt, oletame, et Juku koodi jooksutatakse teie järjestuse peal. Hindamiskriteeriumina kasutatakse muutuja ops lõppväärtust. Iga testi eest on võimalik saada maksimaalselt 6 punkti, ülesandes on 10 testi. Lahenduse genereeritud järjestus saab testi eest

$$\min\left(6, 6 \cdot \frac{2 \cdot 10^7}{ops}\right) \text{ punkti.}$$

Sisend. Faili `moosis.txt` esimesel real on kaks tühikuga eraldatud täisarvu N ja Q ($N = Q = 10^5$). Järgneb Q rida, igal real kaks tühikuga eraldatud täisarvu l ja r ($1 \leq l \leq r \leq N$).

Väljund. Väljastada faili `mooval.txt` Q rida, igal real kaks tühikuga eraldatud täisarvu l ja r . Väljastatud päringud peavad moodustama ümberjärjestuse sisendis antud päringutest.

Näide.	moosis.txt	mooval.txt
	7 6	2 7
	1 5	1 2
	2 7	3 6
	4 4	1 2
	1 2	4 4
	3 6	1 5
	1 2	

Juhime tähelepanu, et antud näites **ei ole** ülesande tingimustele vastav sisendfail, sest seal ei kehti $N = Q = 10^5$. Näide on vaid selleks, et demonstreerida sisendi ja väljundi vormingut.

Märkus. Tegelikud sisendfailid on genereeritud järgmise koodi abil:

```
print(100000, 100000)
for i in 1...100000:
    l = random(1, 100000)
    r = random(1, 100000)
    if (l < r):
        print(l, r)
    else:
        print(r, l)
```

Selles koodis tagastab `random(1, 100000)` täisarvu x nii, et $1 \leq x \leq 100\,000$ ning kõik võimalikud variandid tagastatavaks väärtuseks on võrdse tõenäosusega.